

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע, מועדים ואירועים שונים

שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

פרשת פינחס

זהירות משוחד דברים

לפני הכניסה לארץ ישראל התייצבו בנותיו של צלופחד לפני משה רבנו, וטענו כלפיו על כך שאביהן מת בחטאו ואין לו בנים, לכן מגיעה להן הירושה. וכך הן אומרות בהקדמה לדבריהן: "ותקרבנה בנות צלפחד בן חפר... אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קורח כי בחטאו מת ובנים לא היו לו" הן אומרות למשה, אבינו לא מת בגלל שהשתתף בחטא של כלל העם כמו חטא קורח וכל עדתו, אלא הוא מת בגלל חטא אישי.

ומה היה חטאו? רש"י מביא שתי דעות: שהוא היה מקושש העצים בשבת ולכן נענש בסקילה. דעה שנייה: שהוא היה בין אילו שהעפילו, מאלו שרצו כבר לעלות לארץ ישראל, וחשבו שנגמר העונש של 40 שנה במדבר וכשעלו לארץ לבדם בלי משה, עמי הארץ הרגו אותם.

משה לא עונה להן תשובה מיידית ומיד: "ויקרב משה את משפטן לפני ה'" נשאלת השאלה: מה היה כל כך מסובך בשאלתן של בנות צלופחד, שמשה היה זקוק להכרעה מיוחדת של הקב"ה, בכדי שיוכל לתת להן תשובה!?

רש"י על המקום אומר שנתעלמה ממשה ההלכה בנושא בנות צלופחד, כדי ללמדו לקח על שאמר לזקני העם שבכל דבר שיקשה עליהם להחליט בדין, יביאו למשה שיפסוק, ומכך משתמע שהוא יודע הכל. הסבר נוסף של רש"י: שראויה הייתה פרשה זו להיכתב על ידי משה, אלא שזכו בנות צלופחד מפני שהיו כשרות, ונכתבה הפרשה על ידם.

השל"ה הקדוש מביא נימוק מפליא: שמשה לא רצה לפסוק כי בנות צלופחד אמרו "אבינו מת במדבר, והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קורח..." כיוון שפתחו בכך ש אבא שלהן - צלפחד לא היה חלק מהמחלוקת של קורח ועדתו, שהייתה מכוונת כנגד משה ואהרון. ובמילים שלנו: "הוא היה ממקורבים אליך" לפיכך לא רצה משה לפסוק בדין שלא ייראה כנוגע בדבר ומיד: "ויקרב משה את משפטן לפני ה'..." כמה זהירות נהגו גדולי ישראל בשוחד ואפילו בשוחד של מילים.

מסופר על רבי יוסף באב"ד בעל ספר "מנחת-חינוך" כשבאה אליו שני אנשים לדין תורה, משפתחו בטענותיהם, הזכירו לרב כי בשעתו נמנו בין ידידיו הקרובים ומנעו מחלוקת עמדה לפרוץ כנגד הרב. מיד הפסיק רבי יוסף את הדיון, ואמר שאין הוא יכול עוד לדון כאן, שהרי גם משה רבנו, לא רצה לשבת בדין של בנות צלופחד, והביא זאת לקב"ה, כי גם הוא חשש שמא יושפע מדברי תחנוניהן של הנשים - משוחד פיהן, ואז הוא עלול לפסוק דיין שלא בצדק.

כמה עלינו ללמוד מחוכמתם של רבותינו זצ"ל...

שבת שלום ומבורך

מצווה לפרסם בעבודה ובבית הכנסת

www.dvar-tora.co.il